

DR. KLOTZ PÉTER

PHD-HALLGATÓ

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM KÖZIGAZGATÁS-TUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

DR. ORBÁN ANNA

PHD-HALLGATÓ

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM KÖZIGAZGATÁS-TUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

A tavaszi szél tudást áraszt – Országos Doktorandusz Konferencia Debrecenben

A Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSz) 2014. március 21-23. között 17. alkalommal rendezte meg a Tavaszi Szél elnevezésű tudományos konferenciát, amelynek ezúttal a Debreceni Egyetem adott otthont. A rangos tudományos seregszemle nem csak doktorandusz hallgatók részére volt nyitott, azon rajtuk kívül fiatal kutatók, DLA hallgatók, OTDK helyezettek és a Nemzeti Kiválóság Program hallgatói is részt vettek. A konferencia sűrű programjában három nap alatt 20 szekcióban összesen 700 magyar és angol nyelvű előadás hangzott el.

Doktoranduszok Országos Szövetsége

Mielőtt azonban elmélyednénk a konferencia és az ott elhangzottak bemutatásában, indokolt néhány bekezdést szentelni az azt szervező, mintegy másfél éve újjáalakult DOSz-nak, valamint a közigazgatás-tudomány doktori hallgatóit tömörítő és nemrégiben létrejött DOSz Közigazgatás-tudományi Osztálynak.

A rendezvényt szervező Doktoranduszok Országos Szövetsége a doktori hallgatókat tömörítő civil érdekképviseleti szervezetként 1994-ben jött létre¹. A kezdeti időkben a szervezet a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája keretében tevékenykedett, jogszabály által is nevesített érdekképviseleti feladatokat csak a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvénnyel kapott. E státusza megerősödött a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvénnyel, amelynek 63. § (2) bekezdése kimondja, hogy „A felsőoktatási intézmények doktori képzésben részt vevő hallgatóinak országos képviseletét a Doktoranduszok Országos Szövetsége látja el.” Az

új törvény szerinti, a korábbi egyesületi helyett már köztestületi státusszal rendelkező DOSz megalakítására 2012. december 19-én került sor.

Az érdekvédelmi szerep mellett az újjáalakuló DOSz a tudományos, tudományszervezési feladatok terén is erősíteni kívánta szerepét annak érdekében, hogy a szervezet ne csak az érdekképviseleti, hanem a szakmai-tudományos életben is méltó partnere legyen a felsőoktatás szereplőinek. A doktori hallgatók tudományos tevékenységének támogatása érdekében az első, Tavaszi Szél néven futó multidiszciplináris konferencia megrendezésére már 1997-ben sor került a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen, valamint ugyanebben az évben indult útjára az azóta is létező Acta Doctorandum című tudományos folyóirat is.

Ezen korábbi tevékenységek továbbvitele mellett jelentős újtásnak tekinthető a tudományos osztályok rendszerének létrehozása a Magyar Tudományos Akadémia szervezetének mintájára, amely lehetővé teszi, hogy a doktorandusz hallgatók intenzívebben foglalkozzanak szűkebb értelemben vett tudományos szakterületükkel és – a DOSz biztosította keretek között – személyes felelősséget is vállalva bekapcsolódhassanak a tudományszervezési feladatok ellátásába.

Közigazgatás-tudományi Osztály

A tudományos osztályok szervezése az elmúlt időszakban intenzíven folyt, ennek köszönhetően a debreceni Tavaszi Szél Konferenciára számuk megközelítette a húszat. Valamennyi tudományos osztály felsorolására e beszámoló keretében sajnos nincsen mód, de e lap hasábjain mindenképpen külön említést érdemel a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán (NKE-KTK) 2013. június 20-án

¹ 1993-ban indult meg a PhD/DLA, azaz doktori képzés az 1993. évi felsőoktatási törvény alapján.

megalakult DOSz Közigazgatás-tudományi Osztály tevékenysége.²

A Kar és más doktori iskolák doktorandusz hallgatói által létrehozott osztály szakmai rendezvények, kutatói workshopok szervezésével, partnerkapcsolatok építésével hozzájárul a doktorandusz hallgatók tudományos tevékenységéhez, továbbá szakmai adatbázis működtetésével megismertesse az érdeklődőket a közigazgatás-tudomány aktualitásaival. Az osztály működése során kiemelt cél, hogy a „közjóért” szellemiséget követve képes legyen hazánkban megteremteni azt a fórumot, mely befogadja, átadja és közvetíti a közigazgatás elméleti, gyakorlati eredményeit, ezáltal elősegítve a közigazgatás-tudományos utánpótlásának felnevelését, hosszú távon az elvégzett kutatásokkal és alkotói munkával ténylegesen hozzájárulva a magyar nemzeti közigazgatás fejlesztéséhez, megújításához.

Az osztály megalakulásakor Juhász Lilla Máriát, az NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola hallgatóját választotta meg elnöknek, folyton gyarapodó taglétszáma már több mint 30 fő. A résztvevők aktivitásának köszönhetően – reményeik szerint – az osztály a közigazgatás-tudomány elismert kutatói bázisává, országos közösségévé válik. Az osztály megalakulásától kezdve kiemelt partnerként tekint a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre, az első közigazgatás-tudományi doktori iskola megalapítójára, illetve a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumra.

Tavaszi Szél konferencia

A tudományos tevékenység legfontosabb állomása, egyben a Közigazgatás-tudományi Osztály első nagyobb, nyilvánosság előtti bemutatkozása volt a debreceni Tavasz Szél Konferencia. A rendezvényt szervező DOSz-t dicséri, hogy nem csak a húsz tudományos osztály képviseltette magát, de közel 700 doktorandusz hallgató is részt vett a találkozón és mutatta be tudományos eredményeit a szakmai közönségnek, valamint a szélesebb nyilvánosságnak. A konferencia fővédnöki tisztét dr. Pálinkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke vállalta, de a szervezőket a Debreceni Egyetem, valamint Debrecen város is támogatta. A konferencia ünnepélyes megnyitójának természetesen a Debreceni Egyetem szépen felújított főépülete adott helyet, az ünnepi megnyitó fényét pedig a külön erre az alkalomra írt zenemű is emelte.

A Tavasz Szél konferencia szervezésében és előkészítésében az újonnan megalakult Közigazgatás-tudományi Osztály is fontos szerepet vállalt. A korábbi évekkel ellentétben – köszönhetően az egységes és hatékony érdekvédelemnek – a közigazgatás-tudomány képviselői 2014-ben már önálló szekció keretében mutathatták be kutatásaikat és tudományos eredményeiket. Erre persze szükség is volt, mivel a Dr. Árva Zsuzsanna (DE) és Dr. Maiyalehné Dr. Gregóczi Etelka (NKE) vezette közigazgatás-tudományi szekció az

egyik legnépesebb volt a programban, összesen 17³ előadóval. A szekcióban előadást tartó doktori hallgatók nagy része természetesen a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolájának hallgatói közül került ki, de érkeztek előadók a Pécsi Tudományegyetemről és a Debreceni Egyetemről is.

A doktorandusz hallgatók a szűkre szabott időkeret miatt a kutatási témájuk egy-egy szeletén keresztül mutatták be tudományos eredményeiket. Hallhattunk a nemzetközi migráció problémáiról, annak európai jogszabályi és igazgatási háttéréről. Az államnak jó gazdaként kell gondoskodni a rábízott vagyronról – emelte ki egy másik előadás. Az önkormányzati feladatok megváltozását, a feladatfinanszírozás közfeladatokra gyakorolt hatását két doktorandusz hallgató is elemezte. A szekció során több, humán erőforráshoz kapcsolódó kérdés is felmerült, így áttekintést kaptunk az „Emberi erőforrás gazdálkodás és közszolgálati életpálya” kutatás adatairól és tapasztalatairól, a közszolgálati képzés és továbbképzés tervezett átalakításáról. A közigazgatási vezetéssel kapcsolatosan megismerhettük az autentikus vezetés előnyeit. A közigazgatási hivatás-etika kérdéseit két előadás is boncolgatta. Hallhattunk az etikai reformról és az Európai Bizottság első Antikorrupciós Jelentéséről is. Az állampolgárság és kettős állampolgárság kérdése is felmerült a köztisztviselők szabad áramlásának korlátozásával, illetve a választójoggal kapcsolatosan. A szekció előadásai között Francis Fukuyama: A politikai rend eredete című könyvének elemzése felejthetetlen élményt nyújtott. A közigazgatás gazdálkodási és szabályozási oldalát is érintette a feltételes adómegállapítás – mint közigazgatási eljárás – előadás. A közigazgatás hatékony és eredményes működését két nézőpontból is megismerhettük. Az egyik előadás az információs rendszerek sikerének a modelljéből indult ki, a másik pedig azt mutatta be, hogy a közigazgatás teljesítményének a mérése milyen módszertani problémákat vet fel. Nem maradhatott ki az előadások közül az interoperabilitás problémaköre sem, hiszen a szervezetek, rendszerek és nyilvántartások együttműködése napjaink egyik kihívása. Az e-közszolgáltatások nyújtásához kapcsolódó azonosítási, hitelesítési, biztonsági kérdésekről is két megközelítésben esett szó. Az egyik a tanúsítványok nagy tömegű kiosztásának a problémáit, a másik az informatikai biztonsági kérdéseit, a megnövekedett elvárásokat vizsgálta, állampolgári és szolgáltatói oldalon egyaránt.

A szekció előadásai (névsor szerinti sorrendben):

1. Bende Zsófia: Elveszve az európai játszótéren – Felnőtt hozzátartozóitól elszakított gyermekek
2. Bokor András: Szemléletváltás az állami vagyonpolitikában – Hazai és nemzetközi trendek
3. Bordás Péter: A helyi közfeladatok finanszírozási reformja
4. Bozsó Gábor: A köztisztviselők szabad áramlása az EU-ban. Az állampolgárságra vonatkozó bírósági gyakorlat fejlődése

² Doktoranduszok Országos Szövetsége weblap http://www.dosz.hu/tudomanyos_osztalyok

³ Valójában 18 előadóval, mert ERDŐSI PÉTER MÁTÉ, aki eredetileg a Közgazdaságtudományi szekcióhoz lett beosztva, itt is előadta tanulmányát.

5. Erdősi Péter Máté: Digitális tanúsítvány kiosztási modelljének elemzése különböző regisztrációs feltételek mentén
6. Felber Zsófia: A közigazgatási interoperabilitás szabályozása Magyarországon
7. Gál Márk: Authentic Leadership: a myth or a reality?
8. Juhász Lilla Mária: Jó állam – Jó közigazgatás – Jó tisztviselő, avagy a közigazgatási etika reformja napjainkban
9. Keresztes Anita: A hazai közigazgatási továbbképzés új irányai
10. Klotz Péter: The first EU Anti-corruption Report – risks and new challenges
11. Lőrincz András: Francis Fukuyama: A politikai rend eredete
12. Orbán Anna: Információs rendszerek siker modellje az e-közigazgatásban
13. Papp Olga: Helyi önkormányzatiság mint közigazgatás-szervezési elv?
14. Petrő Csilla: A közszolgálati menedzsment rögzös útja a személyügyi adminisztrációtól a stratégiai humán erőforrás menedzsmentig
15. Polgár Miklós: A kettős állampolgárság kérdései különös tekintettel a választójogra
16. Som Zoltán: Hitelesítési kérdések a magyar (e-)közigazgatásban
17. Szabó Ildikó: Feltételes adómegállapítás magyar szabályozása
18. Tózsza Réka: Mérni a mérhetetlent. A közigazgatási teljesítmény és hatékonyság mérésének kérdései

A tárgykörök sokszínűsége és az ehhez igazodó módszerek jól tükrözték a közigazgatás-tudomány interdiszciplináris jellegét. Az egyes előadások a közigazgatás témaköreit jogi, gazdasági, szociológiai, etikai, politológiai, menedzsment és informatikai nézőpontból közelítették meg. A figyelemfelhívó előadások és hozzászólások után türelmetlenül várjuk a kutatásokat bemutató tudományos cikkeket, amelyeket remélhetőleg a közeljövőben olvashatunk majd a konferencia kiadványában.

A Közigazgatás-tudományi Osztály nem csak szakmailag mutatkozott be a Tavasz Szél Konferencián, hanem a közösségét is tovább építette. A szekció előadások és szabadidős rendezvények mellett kihelyezett osztálygyűlésre is sor

került, ahol tovább bővült a tagok köre. A három nap alatt kiderült, hogy igazi összetartó közösség jött létre, ahol a tagok ismerik és támogatják egymást.

Jövőbeli tervek

A tudományos osztályok működésének a célja, hogy tagjaiknak konferenciákat szervezzenek, publikációs lehetőséget biztosítsanak, és ösztönözzék a tudományos együttműködést.

A Közigazgatás-tudományi Osztály 2014. évi munkaterve ennek megfelelően került kialakításra. Az osztály egyik fontos feladata kapcsolatrendszerének bővítése hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt, ezért megindult a közigazgatás-tudományban érintett doktoranduszok országos hálózatának a kiépítése, valamint több kiemelt partnerrel is együttműködési megállapodás lépett hatályba. A nemzetközi kapcsolatok kiépítése során az osztály pályázati és utazási lehetőségeket biztosít tagjai számára. Az együttműködés segítése érdekében kialakítás alatt áll a közigazgatás-tudományban aktív doktoranduszok katalógusa, amely hazai és nemzetközi fórumokon terjesztve lehetővé teszi más kutatók számára az osztály tagjai, a kutatási témájuk, terveik és előrehaladásuk megismerését. *Az osztály az idei évben szakmai workshop sorozatot, módszertani és szakmai kutatói tréninget indít az eredményes közigazgatás-tudományi tanulmányok segítésére.* Rövidesen megrendezésre kerül az osztály első saját konferenciája „*Közigazgatás-tudomány fejlődésének irányai*” címmel, ahol a tagok bemutathatják terveiket és tudományos eredményeiket. 2014 júniusában ünnepli az osztály az egy éves megalakulását, amely kitűnő alkalom egy országos találkozó szervezésére.

Az elnök munkáját több társunk is segíti. Petrő Csilla már egy éve felelős főtárgyi feladatokat lát el, Bokor András DÖK tag a kapcsolatrendszer mélyítésében játszik jelentős szerepet, Tózsza Réka pedig a nemzetközi kapcsolatok építésében nélkülözhetetlen.

A munka nem állhat meg. Az osztály rövid idő alatt is hatalmas eredményeket ért el, és hasonló szinten tervezi ennek folytatását. Cél, hogy a doktoranduszok kutatásaikkal hozzájárulhassanak a közigazgatás-tudomány elismeréséhez, megújításához és fejlesztéséhez.